

STOEVNSKI NAROD.

vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter večja po pošti prejeman za avstro-ograke dežele in vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 14 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K, kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe rez istodobne vpošiljatve naročnine se ne oziroma. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrstre po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafliovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo in nadzor, upravljanje pa v pritičju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravljanju telefon št. 85.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 28. nov.

Danes je bilo takoj začetkom se opaziti izredno živahno gibanje v parlamentu. Zbornica je izredno številno obiskana. Slovenski poslanci vseh strank stoe v velikih gručah po zbornici in se intenzivno razgovarjajo. Vidi se takoj, da razpravlja o neki važni zadevi. Često se pojavi med njimi posamni nemški poslanci, ki z nervoznimi gestami govorijo s svojimi slovanskimi kolegi. Zdi se, kakor da bi jih hoteli o nečem prepričati. Slovani se drže rezervirano in odklanjajo s sarkastičnim nasmejem njihove nasvetne.

Še pred začetkom seje se je izvedelo, da nameravajo Slovani v današnji zbornici vpravljati imponujočo demonstracijo proti zakonski predlogi, ki jo je nemška vlada predložila pruskemu deželnemu zboru v svrhu pospešitve nasilne germanizacije Poljakov na Ponzanskiem.

Inicijativa za to demonstracijo je izšla iz krogov poljskih poslancev in je našla prijazen odmev pri vseh slovanskih strankah, celo pri slov. soc. demokratih. Edino Malorusi so izjavili, da se akciji ne morejo pridružiti in da bodo med demonstracijo zapustili zbornico. Ta ukrep maloruskih poslancev je napravil skrajno neugoden vtisk na slovanske politične kroge, ki so bili mnenja, da bi solidarni nastop Malorusov z ostalimi Slovani za barbarsko zatiranje Poljakev na Prusku znatno ublažil napeto razmerje med Poljaki in Malorusi v Galiciji.

Seja se je pričela ob poluenajstih. Ministrski predsednik baron Beck je predložil zbornici poročilo kvotne deputacije.

Poslanec dr. Chiari, dr. Couci, dr. Gombinski, dr. Gross, dr. Hormuzaki, dr. Hurban, dr. Kramar, dr. Lueger, Stapski, dr. Susteršič, Udržal in tovariši so vložili tri najnove predloge glede razprave o nagodbene predlogih, o dalmatinski železniški predlogi in proračunskem provizoriu. Istočasno so vložili dr. Hlibovički in tovariši najnove predlog glede reforme uprave. Ta predlog so podpisali med drugimi tudi poslanci: Ivanisević, Binkini, Perić, dr. Baljak, Spinčić, Prodan, Hribar, Bjeladnović, dr. Rybář, dr. Laginja, Mandić in Grafenauer. Finančni minister dr. Korytow-

ski je predložil zbornici zakonski načrt o prispevku avstrijske državne polovice k skupnim potrebskim avstro-ogrskim monarhije in zakonsko osnovu o obdobjenju avtomobilov.

Posl. dr. Stranck je protestiral proti najnove predlogom, ki so jih vložile nagodbi prijazne stranke, češ, da so nasprotni poslovniku. Temu protestu sta se pridružila v imenu čeških radikalcev Choe, v imenu Vsenemecpa Iro.

Nato se je nadaljevala razprava o podraženju živil. Ker je bila debata o tem najnove predlogu zaključena že v zadnjih sejih, se je 16 poslancev oglašilo za besedo k stvarnim popravkom. Ti popravki, ki so pa bili vse drugo nego stvarni, so izpolnili vso sejo globoko v popoldne. Med temi govorovi je prišlo opetovanje do viharovih spopadov med socialnimi demokratimi in krščanskimi socialisti.

Bilo je že skoro polu 3., ko je predsednik dr. Weisskirchner odredil glasovanje o Schrammelovery najnove predlogu. Na zahtevo poslancev Tomaska se je glasovalo po imenih. Za najnost je glasovalo 207 poslancev proti pa 192. Nujnost je bila torej odklonjena, ker ni bilo potrebne dvetretjinske večine. Izid glasovanja je dal povod, da je nastal na drugi galeriji, kjer je bilo natlačeno polno socialistov, silen hrup in vrišč. Predsednik je dal galerijo izprazniti ter dal na glasovanje Rennerjev najnove predlog. Zbornica je najnost učinkovito odklonila z 202 proti 165 glasovom.

Sedaj bi moral priti v razpravo Gostinčarjev najnove predlog glede ureditve službenih razmer državnih slug. Ker pa je Gostinčar svoj najnove predlog odtegnil, je odpadla razprava. Med tem so vložili češki radikale 36 novih najnove predlogov.

Ko je bil dnevni red že izčrpan, se je oglasil za besedo načelnik »Poljskega kluba« dr. Globinski, ki je v svojem vprašanju na predsedniška opozoril na Poljakom sovražne predloge v nemškem parlamentu oziroma v pruskem deželnem zboru.

»Kot zastopniki poljskega naroda v tej državi, ki smo bili vsekdar na braniku za njeno moč in veljavno, smatramo za svojo dolžnost, da s slovensko protestujemo proti najnove predlogom, ki je v tem nakanam pruske vlade na prijorejene pravice našega naroda, na pravice, zajamčene avstrijskim državljanom v nemški državi, na temelju krščanske kulture. Pozivamo poklicane faktorje naše monarhije in zastopnike vseh narodov, naj temeljito preudarijo, kam mora dovesti

taka politika. Ker ni mogoče v tem trenotku o tej velevažni zadevi še nadalje razpravljati v zbornici, se v imenu »Poljskega kluba« omejujem na vprašanje, ako je predsednik voljan, tem čustvom in resnim pomislekom dati izraza na pristojnem mestu?«

Predsednik: Stvar, ki se je je dotaknil gospod poslanec, po mnenju ne spada v delokrog te zbornice. Mesto, kjer govorim, mi zavranjuje dati izraza osebni svoji sodbi o doličnih predlogih pruskega ministra.

Vendar pa menim, da je avstrijski ministrski predsednik dolžan se zato stvar poibrati. Vabim torej gospoda poslanca dr. Globinskega, naj se v obliki vprašanja obrne na ministrskega predsednika.

Slične izjave so podali: Ivan Hribar za »Jugoslovanski klub«, dr. Markov za »Starorusinski klub«, Hudec za češke socialne demokrate, Klofač za češke radikale, Breiter, dr. Kramar za češki »Narodni klub«, Staud za »Židovski klub«, dr. Conec za Italijane, Stapski, dr. Krek za slovenske klerikale in Vityk za maloruske socialiste.

V imenu nemških strank je protestiral poslanec Stölzel proti temu, da se drznejo poslane avstrijskega državnega zboru posegati v notranje politične razmere nemške države. S tem se žali nemški narod, avstrijska država pa se spravlja v največjo nevarnost.

Predsednik je vnovič izjavil, da zadeva ne spada v kompetenco državnega zboru ter zaključil sejo. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob treh poledne.

Ginevanje patriotizma.

Milanski »Corriere della Sera« je priobčil v sredo zelo zanimiv članek o propadanju patriotizma na Italijanskem. V tem članku toži, da ginevanje smisel za domovino in državo med Italijani v kraljestvu kar rapidno in med vrstami je čitali plašno vprašanje: Kaj bo, če pojde tako naprej?

O ginevanju patriotizma slišimo že nekaj let, zlasti od kar je na Francoskem socijalnodemokratični vodja Herče javno proglašil, da je čisto vseeno, če tudi Nemci pozno največji del Francije, češ, domovina ni nič, vse pa je samo — želodec.

Hervé je v svoji stranki naletel sicer na odločen odporn, ali vzlije temu stoji, da ima med francoskimi socijalnimi demokratami tako mnogo pristašev.

Tudi med Nemci ni dosti bolje, čeprav je Bebel iz taktičnih ozirov v državnem zboru slovesno proglašil, da pojdejo nemški socijalni demokrati v slučaju vojne s puško v roki nad sovražnike domovine.

Zdaj je razkril »Corriere della Sera«, kako hitro se vrši enaka evolucija v mišljenju na Italijanskem.

Dlje je že, kakor na Nemškem. Sodeč po tem članku, bi človek mislil, da je na Italijanskem patriotizem že na smrtni postelji. Italijani smatrajo svojo domovino za dejelo bede in hudo delstvo; revež vidi v svoji domovini jamstvo, da ostane vedno revež, bogataš jo smatra za napravo, ki ga izsesava. Mladenci vidi v domovini nesrečno napravo, ki ga sili žrtvovati naletje leta suženjstva v kasarnah, odraži mož smatra državo za napravo, v kateri mu tatinske vlade nalažejo davke, pod katerimi omaguje.

Italijani zaničujejo preteklostinsednost, smatrajo dobo svojega preporoda, ko so si ustavili skupno skoro ves Italijane obsežajočo domovino za epizodo brez pomena in verujejo sami v želodec.

Lahko bi bilo navesti dokazov, da se širi tako mišljenje tudi pri drugih narodih. Dandanes si nič ne more misliti, da bi v kaki državi vzplamtel patriotizem v vsem prebivalstvu tako, da bi dvignil ves narod v slučaju kake vojne.

Vzemimo samo slučaj, da bi Nemčija hotela od Avstrije odtrgati Predarlisko in da bi vsled tega nastala vojna. Ali misliš, da bi v takem slučaju moški goreli za vojsko in da bi žene in dekleta darovalo svoje ubane in prstane samo da bi pomagali državi? Da bo nastalo tako gibanje, karor recimo na Francoskem po nesrečni bitki pri Sedanu?

Kako sudi pri nas prebivalstvo, to pripoveduje Schäffle prav zanimivo v svojih spominih. Ko se je začela vojna l. 1859. in so bili Avstrije pri Magenti tepeni, tedaj so Dunajci in češi, torej najbolj patriotski ljudje med patriotji, poslali deputacije z županom na čelu k cesarju prosi ga — naj vendar hitro sklene mir in naj prepusti Lombardijo Italijanom, češ, da trgovina in obrt preveč trpi. Dunajcem je bilo več za korist njihovih dežnikarjev in rokavčarjev, kakor da celo veliko in bogato Lombardijski in za čast in ugled donavine. Ni čuda, da je bil cesar skrajno užaljen zaradi tega nastopa.

Branieč ji je zatrjeval, da to ni mogoče, da bi njo pozabil, poljubljal ji je drobne prstke, ali pogovor med njima se ni mogel razviti.

Zunaj je bila nezmošna vročina, zato je naenkrat dejala Liduška proti njemu:

»Ali ne misliš, da bi bilo v salnu hladnejne, kot tu v lopeci?«

»Gotovo,« je mehanično odgovoril Branieč in oba sta odšla v salon.

Polutema, hlad, prijeten, omajljiv duh, mehke preproge, elastični divani in oni božajoči, uspavajoči mir, ki vrla v razkošnih vilah dunajskih bogatašev, vse to je čudovito vplivalo na Branieča.

Vsled se je na divan nasproti njej in najraje bi skočil in jo potegnil in stisnil k sebi, zaprl oči, pritisnil ustnice na njeno lice in v sladki nezavesti bi zaspal.

Drugi dan po promociji se je moral odpeljati v domovino in šel je po slovo na dom Liduške. Bila je sama doma.

Sedela sta vročega poletja popoldne v senčnati uteci domačega vrta.

Liduška pa je bila ta dan žalostna in pobita in v neki prisiljeni veselosti mu je igraje se pričela povijati mal šopek.

»Sel boš in boš pozabil name — ah, zakaj moraš oditi?« so šepetale drobne ustne in solze so se ji zaleskale v lepih očeh.

Če je bilo tako pred 48. leti, si je lahko predstavljati kako bi bilo danes. Signum temporis je n. pr. že to, kako se godi črno-rumeni zastavi.

Cehi je nikdar ne razobesijo, Poljaki samo, kadar so moralno prisiljeni, Madžari so črno-rumeni zastavo sploh odpravili, Nemci so jo letos v Celovcu razobesili samo ker so bili prisiljeni.

Kdor uvažuje vse simptome evolucije v naziranju glede razmerja med državami in državljanji, uvidi hitro, da se vrši ta evolucija v inaterialističnem smislu. Nekdaj je bila država vse, in ljudje so bili samo podaniki, podložniki, katerih prva dolžnost in edina pravica je bila ubogati. Iz tistih časov je geslo: »Vse za vero, dom, cesarja.« Toda ti časi so davno minuli. Na mestu podložnikov so stopili državljanji in sedaj gre ta evolucija še dalje — kdo ve kam.

Ginevanje patriotizma je dejstvo, ki se ne da utajiti in ne da prikriti. Proti temu je le eno sredstvo: Države morajo postati take, da bodo ljudje zaradi svoje lastne koristi patriotski, da bodo za državo vneti in zposobljeni, da so v dotični državi najbolje spravljeni in da bi se jim nikjer drugje ne moglo bolje goditi. Taka pa danes ni še nobena država, kaj šele Avstrija.

Iz nagodbenega odseka.

Dunaj, 28. novembra. V nadzornem odseku se je razpravljalo danes o zadnjem členu, namreč o užitniškem davku in indirektnih davkih. Seji je prisotovalo tudi finančni minister vitez Korytowski. Posl. dr. Kramar je vedel, da je kot načelnik odseka smatral za svojo dolžnost, da pridobi vladu, naj se začne pogajati s strankami zaradi znižanja davka na sladkor. Ministrski predsednik je bil takoj naklonjen znižanju takega davka. Ne sme pa se pozabiti, da prebitki 146 milij niso nič stalnega. Pred vratmi so veliki izdatki vseh zboljšanja deželnih finančnih zavarovanja za starost in onemogočlost. Zato se pri znižanju davka na sladkor ne sme iti tako daleč, kakor bi sicer bilo želeti. Vsled znižanja sladkornega davka pa bodo tudi vsi, ki hočejo iz narodnogospodarskih vzrokov glasovati za nagodbo, storili to z mirno vestjo. — Nato je govoril poslanec dr. Lagnja.

Nevarnost za nagodbo

Dunaj, 28. novembra. Vsled znane brošure bivšega poljedelskega Skušala sta govoriti, — govoriti o ljubezni in zvestobi — a zamen.

Kakor počast je viselo nad njima, sililo je drugega k drugemu, da bi si padla okoli vrata in se poljubovala na lice, na čelo, na prsi, ah, vse povsod, toda oba sta nema sedela, pogledala si za hip v oči, nasmehnila se in oči zaprla.

Branieč se je zdelo, da je polna soba te strasti, dišalo je po nej in nosnice so mu trepetale. Polonemogila je slonela v naslanjanju Liduška, dihal globoko in v enomer se nasmehal. Edin solnčni žarek, ki se je prikral, skozi temnozelene žaluzije v salon, se je igral v njenih laseh, ki so bili svetli, malec mokri od potu.

Tako sta tihia sedela v neznanem pričakovanju.

Včasih je hotel kaj reči Branieč, ali zmisliš si ni mogel nič pametnega, ozrl se je v Liduško, ki je prekrižala nogi, da so se vidle do kolen lepo formovane, nežne nožice, onemoglo se je zopet nasmehnil in omahnil nazaj na naslanjanja.

Začutil je zaporedoma, kako ga ona počast prijema pri vrata, klomi mu glavo navzdol, sili ga, da bi vstal, da bi šel bližje k nji in tam bi ga pa hnila, da bi padel naravnost njej v narocje v sladko nezavest.

Že se je naslonil na roke, da bi vstal, že se mu je oprla noga ob tla, da bi stopil, blišči mu kakor v ognju

LISTEK.

Idealist.

(Spisal Lajoš.)

(Konec.)

Naenkrat pa je

se Kolezijska ulica od posestnika A. Repiča pa do posestnika Šviglija s tem, da se odpravi prizidek pri Sattlerjevi hiši in da se odstrani na javni cesti nahajajoče se stranisce, a pot se tliko nasuje, da bodes res pot, ker se Zeljarska cesta itak še dolgo ne bude podaljšala. 2. Skrbi naj se za boljšo razsvetljavo, izlasti ponuže naj se žarnice ob Kolezijski ulici, kakor tudi ob Zeljarski cesti, in se uvede radi osebne varnosti celonočna razsvetljava. (Sedaj ugašajo luči že pred 11. uro.) 3. Popravijo naj se mostovi. Nekateri mostovi so v tako slabem stanju, da je vožnja vsled nastalih jarkov zelo težavna in nevarna. Sploh je potrebno, da mestna uprava lesene mostove nadomesti z betonskimi. 4. Nasujejo naj se ceste, od katerih so mnoge zelo zanemarjene. Osobito naj se popravijo vse prometne ceste in vzdržujejo v dobrem stanju, kakor n. pr. Krakovski nasip (z drevoredom), Trnovski pristan (ves), Opekarška cesta, Emonška cesta (jarek od Jakopica do Građašice), Jiranove ulice, koder teče glaven promet. Uredi naj se takozvani »jek«, napravijo naj se kamneni prehodi, kakor n. pr. pri Trtnikovi hiši in drugod. 5. Po zimi dela naj se tir po snegu s plugom dokaj pred polu 8. ure zjutraj, da ne bode šolarjem samim treba gazi delati. Dogaja se, da morajo starši otrokom gaz delati. 6. Vzame naj se v pretres premostitev Ljubljance med Opekarško cesto in Prulami, da se tako zvežeta dva do zdaj drug drugemu zaprta in odtujena okraja. 7. Potrebujemo nekaj klopi na Opekarški cesti. 8. Opekarška cesta zvež naj se s Tržaško cesto. Podaljša naj se torej pot o Opekarške ceste pa do Zeleni poti. To ne bude mnogo stalo, a trnovskemu okraju mnogo koristilo, osobito delavec in delavkam. 9. Napravi naj se na primernem mestu javen ljudski park. 10. Na koncih mesta čutimo, kako nujno nam je potreba cestnega komisarja, zato želimo, da se nastavi cestni komisar, ki bo skrbel za ceste in sploh za oplešavo mesta.

Iz gledališč pisarne. Nocjo (par) se uprizori Audranova opereta „Punčka“ z gospo Irma Polakovo v vlogi Alezije. — V nedeljo popoldne (za ložo nepar) se ponovi igrokaz s petjem in plesom „Na pustem otoku“, pri katerem sodelujeta operni zbor in vojaški orkester. Gdž. Škrdlikova in g. Vaverka pojeta nove vložke. — V nedeljo zvečer (par) se pojde zadujkat v sezoni Massenetova velika opera „Manon“.

Polično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo predi „Miklavžev večer“ dne 5. dec. Steinerjevi dvorani na Opekarški cesti štev. 25. Društvo si je nabavilo krasne nove kostume, v katerih bode nastopil sv. Miklavž, sv. Anton, dva rajske angela, Mefisto in peklenčaki. Sv. Miklavž bode obdaril pridne otroke, potem pa se bode vršila neprisiljena zabava.

V pokritje deficitu pri „Glasbeni Matici“ je poslal g. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani 25 kron neke kazenske zadeve.

Razstava „Otrok“. Vztrajno in uspešno deluječe Slovensko žensko društvo v Ljubljani se bavi z mislio, prirediti razstavo, ki bi utegnila postati velikega in resnega posmena. Razstava „Otrok“ ima namen predložiti občinstvu vse pripomočke za vzgojo otrok. Pri misli slovenskega naroda je domač vzgoja otrok še prav primitivna in le v izobraženjskih rodovinah se poslužujejo pri vzreji in vzgoji otrok modernih pripomočkov. Seznaniti občinstvo s temi pripomočki in tako zagotoviti slovenškemu naraščaju racionalno, dobro, vsestransko popolno vzroje in vzgojo — to bi bil veliki cilj nameravane razstave. Snoči se je vršilo v mestni posvetovalnicu pod predsedstvom gospo dr. Tavčarjeve prvo posvetovanje o tej stvari, katerega se je udeležilo zjutri število dam in gospodov. Na tem sestanku se je razmotrivalo, v kakem obsegu naj se prirede razstava, dalje, ali naj bo samo moderna ali tudi retrospektivna, kje naj se prirede in kako naj se pokrijajo stroški. Obširnejše sta govorila o stvari gg. ravnatelj Šubic in deželnovladni svetnik dr. Zupanc, na kar je bil izvoljen poseben moški odbor, ki bo skupno z odborom Slovenskega ženskega društva izvršil predpriprave, da se potem začne v dotednem okviru delo za to razstavo. V ta odbor so bili izvoljeni gg. ravnatelj Šubic, fizik dr. Kraje, inžener Prelovšek, svetnik Rohmann, sodni tajnik Milčinski, šolski vodja Dimnik in profesor Žmitek.

Clanom društva sv. Jeronima. Društvene knjige za l. 1907 so došle in jih morejo dobiti ljubljanski gg. Članji v knjigovnici Tavornik iz Štora pri Celju z deklatom, ki je imela 1200 K denarja. Te dni mu je dala mlada žena hranilno knjižico, da bi dvigail nekaj denarja. Tavornik je dvignil ves de-

za poštne in upravne stroške. — Fran Podkrajšek, poverjenik Jeronimskega društva.

Letošnje božične počitnice. Z ozirom na to, da je zaduži dan pred letosnjimi božičnimi počitnicami, t. j. 23. decembra, ponudilek, je naučni minister odredil, da se na tistih srednjih šolah, učiteljiščih, obrtnih, komercijalnih in nautičnih šolah, na katerih se božične počitnice prično redno 24. decembra, zaključi letos izjemoma redni poučki že v soboto, 21. decembra.

V kočah „Slovenskega plana društva“ je bilo letos sledeče število turistov: V Triglavski koči 550 (lani 361), v Orožniški koči 438 (lani 295), v Kadilnikovi koči 878, v Aljaževem domu v Vrath 784 (lani 824), v Kocbekovi 175, Gornjegrajski 142 in Mozirski koči 67.

Otrok zgorel. V Senožetu pri Litiji je prišla k ognju 4letna Teresija Ocepek. Vnula se ji je obleka in otrok je dobil take poškodbe, da je umrl.

Začetek štvskega leta 1907/8 na kranjski kmetijski soli na Grmu. Na tem zavodu se je začelo solsko leto 1907/8 dne 6. nov. Na novo je vstopilo 11 učencev in sicer 5 Doljenjev, 2 Notranjcev, 1 Gorenjcev 1 Štajerc in 2 Primorce; drugoletnikov je 9 in sicer so 3 Gorenjci, 2 Notranjci, 3 Štajerci in 1 Dolenjec; število vseh učencev je 20. Od teh je 11 iz vinorodnih in 9 iz drugih krajev. Deželne ustanove uživa 10 učencev, ostali se šolajo na lastne stroške, nekateri izmed njih dobivajo denarne podpore od vis. c. kr. pojdelske ministrstva oziroma hraničnic.

Narodna čitalnica v Krškem. Občni zbor bo 7. decembra ob 7. zvečer v čitalniški sobi, po potrebi v dvorani v g. K. Žernerja v Krškem z običajnim sporedom. Ob neslepčnosti se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor.

Kmetijske podružnice v Kostanjevici redni občni zbor se je vršil v nedeljo 24. t. m., na katerem je deželni vinarški komisar gospod Fran Gombač predaval o novem vinskem zakonu s posebnim ozirom na koristi, ki jih bo imel od tega vinski producent ter opozarjal vinogradnike na pravočasno gnojenje z umetnimi gnojili. Obenem se je skenilo, da priredi kmetijska podružnica v Kostanjevici tekom letosnje zime 3 do 4 dnevnih km. e t i s k i t e c a, kjer bo poučevalo več strokovnjakov o poljedelstvu, vinarstvu in sadjarstvu, živinoreji, perutninartvu, kmetijski organizaciji in zadružništvu, na kar se intresovane kroge že sedaj opozarja.

Škrlatica razsaja v vseh Belečava, Spodnji Suhor, Hrast, Svršak, Križevska vas in v mestu Metlika. 5. otrok je umrl.

Pred upravnim sodiščem bo 13. decembra razprava o pritožbi Josipa Domlača in tovarishev Ilirske Bistrici proti kranjskemu dež. odboru in Josipu Samsi v Ilirske Bistrici zaradi oddaje vode v industrijskem namenu.

Razstava „Otrok“. Vztrajno in uspešno deluječe Slovensko žensko društvo v Ljubljani se bavi z mislio, prirediti razstavo, ki bi utegnila postati velikega in resnega posmena. Razstava „Otrok“ ima namen predložiti občinstvu vse pripomočke za vzgojo otrok. Pri misli slovenskega naroda je domač vzgoja otrok še prav primitivna in le v izobraženjskih rodovinah se poslužujejo pri vzreji in vzgoji otrok modernih pripomočkov. Seznaniti občinstvo s temi pripomočki in tako zagotoviti slovenškemu naraščaju racionalno, dobro, vsestransko popolno vzroje in vzgojo — to bi bil veliki cilj nameravane razstave. Snoči se je vršilo v mestni posvetovalnici pod predsedstvom gospo dr. Tavčarjeve prvo posvetovanje o tej stvari, katerega se je udeležilo zjutri število dam in gospodov. Na tem sestanku se je razmotrivalo, v kakem obsegu naj se prirede razstava, dalje, ali naj bo samo moderna ali tudi retrospektivna, kje naj se prirede in kako naj se pokrijajo stroški. Obširnejše sta govorila o stvari gg. ravnatelj Šubic in deželnovladni svetnik dr. Zupanc, na kar je bil izvoljen poseben moški odbor, ki bo skupno z odborom Slovenskega ženskega društva izvršil predpriprave, da se potem začne v dotednem okviru delo za to razstavo. V ta odbor so bili izvoljeni gg. ravnatelj Šubic, fizik dr. Kraje, inžener Prelovšek, svetnik Rohmann, sodni tajnik Milčinski, šolski vodja Dimnik in profesor Žmitek.

Clanom društva sv. Jeronima. Društvene knjige za l. 1907 so došle in jih morejo dobiti ljubljanski gg. Članji v knjigovnici Tavornik iz Štora pri Celju z deklatom, ki je imela 1200 K denarja. Te dni mu je dala mlada žena hranilno knjižico, da bi dvigail nekaj denarja. Tavornik je dvignil ves de-

za poštne in upravne stroške. — Fran Podkrajšek, poverjenik Jeronimskega društva.

Ljubezniv mož. Pred tremi tedni se je oženil v Šoštanju Friderik Tavornik iz Štora pri Celju z deklatom, ki je imela 1200 K denarja. Te dni mu je dala mlada žena hranilno knjižico, da bi dvigail nekaj denarja. Tavornik je dvignil ves de-

za poštne in upravne stroške. — Fran Podkrajšek, poverjenik Jeronimskega društva.

Setina je zadobil udarec po glavi da se je opotekel, potem pa še na desne lehti in tudi Jenko je dobil gorko po glavi. Ti trije so potem takoj stekli, le Rozman je bil tako na tla pobit, da je mogel šele kasneje prilesti v Zbilje. Tu je fantom tožil je bolečinah ter pripomnil, da še ni bil nikoli tako tepen in čeravno ni mislil, da bo zaradi tega umrl, je po preteklih dneh vsled akutnega gnojnega vnetja možganske opne nastopila smrt. Napadalec sta takoj potem iz Smlednika pobegnil in ko so ju prijeli sta rekla, da sta bila res v kritičnem času na potu proti Zbiljem, kamor sta nameravata iti k dekletonu po bob. Končno je pa le Jeraj priznal, da sta z Weithauerjem napadla Zbiljane. Osamljenca tajita, da bi bila udarila po onem, ki je po lev strani ceste hodil (bil je to ubiti Janez Rozman) ter zvrčala krivdo drug na drugega.

Ker sta obtoženca trdila, da je Resman padel s kozolca in se pri pada poškodoval, je sodišče preložilo razpravo do prihodnje sejze, da se zaslišijo tozadevne priče.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj, 29. novembra. Vest o zgradbi železniške proge Vrhnik-Senožec-Štanjel je docela resnica, eprav jo včerajšnji »Slovenec« imenuje raco. Omenimo, da se je za dotedni projekt že pred približno 13 leti toplo zavzemal Wittek, bivši železniški minister. Dotedni projekt se ima sedaj z nekatерimi spremembami izvesti.

Dunaj, 29. novembra. Med jugoslovanskimi poslanci so vzbudila izvajanja oficirzega »Fremdenblatta«, v katerih se na nedoposten način kritizuje postopanje članov jugoslovanskega kluba v zadavi nujnega predloga poslanca dr. Hlibovickega, veliko ogorčenje in nevoljo. V tej stvari bo danes »Jugoslovanski klub« razpravljal ter najbrže zahteval pojasnila od ministrskega predsednika barona Becka. Domnevate, da je dotedni članek naperjen proti »Jugoslovanskemu klubu«, pisal eden izmed klerikalnih slovenskih poslancev ali ga v vsaj inspiriral, ker je pisani dočelo v duhu in žarganu »Slovenec«.

Dunaj, 29. novembra. Nujni predlog dr. Hlibovickega glede reforme uprave je podpisal tudi poslanec Grafenauer, ki pripada klerikalnemu »Slovenskemu klubu«. Čuje se, da je prišlo med njim in klubovo večino radi tega do hudega konfliktu. Dr. Šusteršič je baje kar besnel, ko je izvedel, da je tudi Grafenauer podpisal dotedni predlog.

Dunaj, 29. novembra. Socialni demokratje nameravajo v kratkem vložiti predlog, na katerem je odpravljeno pokojni in minister.

Dunaj, 29. novembra. Na godbeni odselk ima danes svojo sejo. Razprava bo najbrže danes končana. Poročilo dr. Pergelja se najbrže že v ponedeljek predloži zbornici.

Dunaj, 29. novembra. Politični položaj se je danes nekoliko spremnil v prilog vladi. Nemško nacionalno zvezo je namreč sklenila glasovati za nagodbo. Ministrski predsednik baron Beck je danes konferiral z načelnikom nemško-nacionalne zveze dr. Chiarinem in s predsednikom nemškega agrarnega kluba Kaisersheim.

Dunaj, 29. novembra. »Jugoslovanski klub« ima mesto včeraj danes svojo sejo. Razprava bo najbrže danes končana. Poročilo dr. Pergelja se najbrže že v ponedeljek predloži zbornici.

Dunaj, 29. novembra. Politični položaj se je danes nekoliko spremnil v prilog vladi. Nemško nacionalno zvezo je namreč sklenila glasovati za nagodbo. Ministrski predsednik baron Beck je danes konferiral z načelnikom nemško-nacionalne zveze dr. Chiarinem in s predsednikom nemškega agrarnega kluba Kaisersheim.

Dunaj, 29. novembra. Železniško ministrstvo je pozvalo ravnateljstva privatnih železnic, naj imenujejo svoje deležne za pogajanja glede podprtja vavljenja dotednih železniških prog.

Budimpešta, 29. novembra. Zbornica je danes nadaljevala debato o poglobljenem zakonu. Prvi je govoril hrvaški poslanec dr. Vrbanić. Njegova izvajanja so bila strokovnjaka in vseskoč stvarna. V madžarskih krogih so mnenja, da je odporna sila na hrvaški strani jela ponehavati. Hrvatov je razmeroma zelo malo v zbornici. K besedi sta se oglašila samo še dva hrvaška govornika.

Cetinje, 29. novembra. Knez Nikola je včeraj otvoril skupščino s prestolnim govorom, v katerem je naglašal, da je Crna gora z vsemi državami v prijateljskih odnosih, zlasti z hrvaško-Rusijo, kritikoval delovanje prejšnje večine v skupščini ter se tudi dotaknil fingirane zarote proti njegovim osebi.

Slovenci in Slovenke! Ne zabilte družbe sv. Cirila in Metoda!

